

కొయ్యగ కృష్ణార్జునులు

పుస్తకం
శిష్యనాథరవు

“ఒరేయ్ బామ్మర్లీ! మన పని ఎలా
సెక్కబెట్టుకోవాలంటే మనదొక
సిల్లిగవ్వ కాని, ఒక్క నోటి మాటగాని
కర్న అవకూడదు. మన పని
మటుకు దిగ్గజయంగా బీహార్లో
లిగ్గింగులా సాగిపోవాల” అన్నారు
చాముండేశ్వర రావుగారు బావమర్రి
సంపత్తో గీత బోధ చేస్తున్న కృష్ణుడి
పోజలో.

“మరి, బావా, వాళ్లు నన్ను కంపెనీలో
డైరెక్టరుగా వేసుకున్నారు కదా? వాళ్ల పని నువ్వు
చేసి పెట్టాలా, లేదా?” అని సంపత్ అడిగాడు.

“నీకు కంపెనీలో భాగం ఇచ్చినారా ఆళ్లు?
నేదు కదా? పేదోడు బతికుంటే వోటు యేత్తాడు
కాబట్టి అడికి సవకగా బియ్యం ఇచ్చి అడి పేణాలు
నిలబెట్టినట్టు నీకు జీతం రాళ్లే పారేత్తున్నారు.
అయి నీకు ఎలాగూ దొరుకుతయి, తెల్పిందా?
మరి నీకు కంపెనీలో భాగం ఇచ్చి ఉంటే మంతిరి
గారికి, ముక్కెమంతిరి గారికి సెప్పి, సచ్చో ఆళ్ల
పని సేయిద్దును.”

“మరి వాళ్ల పని అవకపోతే?”

“నీ తెలివి తెల్లారినట్టే ఉంది రా, బామ్మర్లీ!
ఎమ్.ఏ., ఎల్.ఎల్.బి. సదివి నువ్వు నేర్చుకున్నది
ఇదేనా? ఔనులే, కాలేజీలో లొకికగ్నానం సెప్పరు

కదా? నాను కాలేజీ కాదు కదా, ఈది బడి తప్ప స్కూలు మొహం కూడా
సూడనేదు. కాని యావారిక గ్నానంలో నా ముందు ప్రాసెసర్లు, బారిస్టర్లు అంతా
బలాదుర్.”

“ఔను, అది ఒప్పుకోక తప్పదు. నువ్వు ఎలెక్షన్లలో ఓడిపోయినా మంత్రి
హోదాగల ఓ కమిటీ చేయిర్మన్ గిరి చేపట్టి, బంగళా, కారు, బంట్లోతులు, పి.పి.
అన్ని హంగులు అనుభవిస్తున్నావంటే అది నీ సాటిలేని లొకిక జ్ఞానం మూలంగానే

కదా?"

"సక్కగా సెప్పినావు. ఐతే నువ్వు కూడా నేర్చుకోకూడదా ఈ సదరంగపు ఎత్తులు, పొత్తులు?"

'నా కా బుర్ర ఉంటేనా? ముందు ఈ ప్రశ్నకి జవాబు చెప్పు, బావా? మా కంపెనీ వాళ్ల పని అవకపోతే నేనేం జవాబు చెప్పాలి?'

'సెప్టా సెప్టా, కాని ముందు మన రొంటిలోంచి ఒక సిల్లగవ్వ కాని ఒక్క నోటి మాటకాని కర్పవ కుండా ఎలా మనం పబ్బం గడుపు కోవాలో ఒక కద సెప్టా యిను. ఇది నారాయణరావు కద. దీంట్లో నీకు నీ పెన్నుకి సమాధానం దొరుకుద్ది.'

"మన పేదరికం నిర్మూలన నిదికి పది లక్షల విరాళం ఇచ్చిన

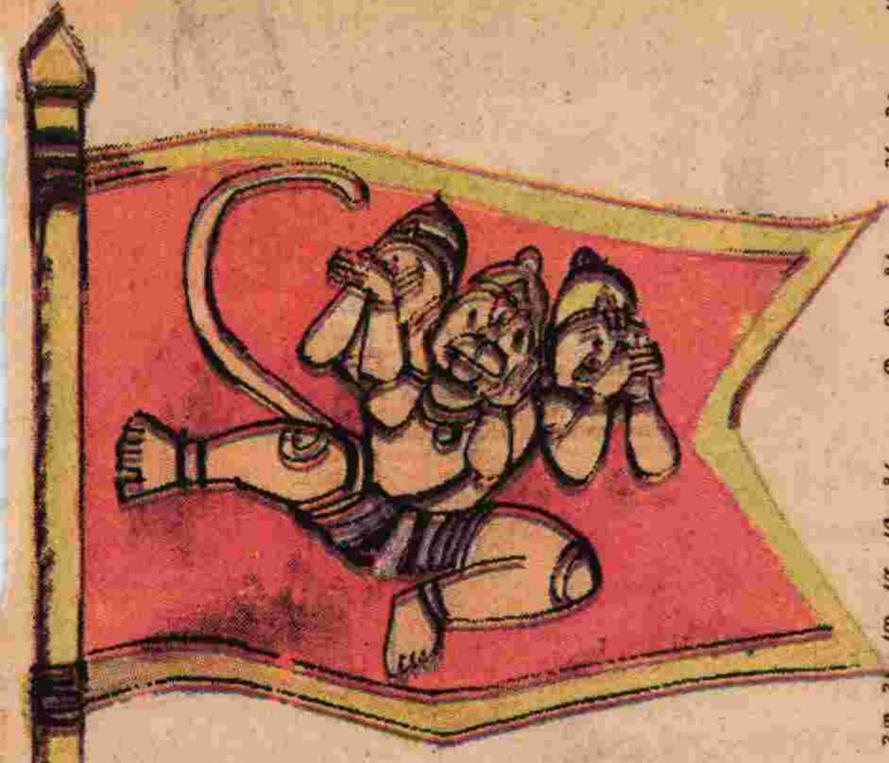
నారాయణరావేనా ఈ కథకి నాయకుడు?"

"ఆ, ఆడే. నాకు ఆడు పరిసయం ఐంది ఈ మద్దనే. మన ఊరులో పార్కుని అంతా సెత్తలేసే జాగాగా ఆడేవోరు కదా. దాన్ని సెత్తల పార్కుని అనేవోరు కూడా. ఆడ ఓ పబ్లిక్ మీటింగ్ సేసి ఆ పార్కుని గాంధీ పార్కు అని నామకరణం సేసినా, గుర్తుందా?"

"ఉండకేం, బాగా ఉంది. గాంధీ విగ్రహం స్థాపన సమితి ట్రెజరరీని నేనే కదా?"

గాంధీ పార్క్ అంటే గాంధీ బొమ్మ కూడా ఉండాలని మీటింగ్లో అన్నా కదా? ఆ మీటింగ్లో డబ్బున్న లోకల్ ఆసామీ కదా అని మనోళ్లు నారాయణరావుని కూడా లాక్కొచ్చి ఏదిక మీద కూకొబెట్టినారు. ఆడు తగుదునమ్మా అని లేసి ఆ బొమ్మని తన కర్పుతోనే ఎట్టిత్తానన్నాడు.

"నాకు మాత్రం సెడ్డ సికాకేసింది, బామ్మర్రి. ఈడి కడుపు మాడ. నానేదో సెందాల పేరు సెప్పి

నాలుగు డబ్బులు పోగుచేసి దాంట్లో కాస్తో కూస్తో బొమ్మకి కర్పెట్టి మిగతాది గాంధీజీ పెసాదంలా ఉంచుకుందావని అనుకుంటూంటే ఈ యెదవ హవాలా పానకంలో సి.బి.ఐ దర్యాస్తు పుడకలా ఊడి పడ్డాడని శానా బాధపడ్డా. నాను సబలో ఎంటనే లేసి, 'నాయనలారా! మనం ఒక పెద్ద మడిసి ఇచ్చిన దర్మంతో గాంధీజీ ఇగ్రహం తాపించి, ఆయనకి అన్నేయం సేయకూడదు. ఇగ్రహం తాపనలో మనందరికీ బాగస్వామ్యం ఉండాల... అందుకు సెందాలు సేకరించి ఇగ్రహం ఎట్టిద్దం. కావలితే నారాయణరావు ఓ పెద్ద మొత్తం యిరాలంగా ఇవ్వచ్చు" అన్నా.

"నాను అన్న మాటలకి ముందు కూకున్న నా బజంతరిగాళ్లు సప్పట్టు కొట్టి 'బేష్ బేష్' అన్నారు. దాంతో మిగతా అంతా సెప్పట్టు కొట్టి 'వహ్ వహ్' అని ఒంత పాడారు. ఆ తర్వాత నిన్ను గాంధీ ఇగ్రహ తాపన సమితికి ట్రెజరర్ సేయించడం, సెందాలు సేకరించడం, గాంధీజీ మట్టి బొమ్మ ఎట్టించడం నీకు తెల్పు కదా?"

"తెలుసు, బావా! దాంట్లో మనకి గాంధీజీ ప్రసాదం బాగా మిగిలిందిలే."

"నాభం నేందే మనం ఏ పన్నెనా సేత్తానా, బామ్మరీ? మనలాంటిళ్లే కాబోలు బావిలో పడ్డా యెవరు కాపాడడానికి రానేదట. ఈడు నాభం నేందే బావిలో కూడా పడడు అని ఊళ్లో అంతా ఊరుకున్నారట. సరే, ముందు నారాయణరావు కద యిను, ఆ మీటింగైన కొన్ని రోజుల తర్వాత నారాయణరావు నన్ను కల్చుకోడానికి ఒచ్చినాడు.

"ఆ ఒచ్చింది నాకు సేతిలో గలగలా డబ్బు పోయడానికి కాదు. ఏదో సొంత నాభానికే ఒచ్చి ఉంటాడని పసిగట్టేసినా. ఇలాటి మడుసుల కోసం నాకాడ ఓ ట్రాజడి ఉందిలే."

"ట్రాజడి కాదు, బావా. స్ట్రాటజీ - అంటే పన్నాగం."

"ఆ మాటే పలకలేనురా, బామ్మరీ. నోరు తిరగదు. ఆ, ఆ పన్నాగం ఏటంటే ముందు ఇలాంటి మడుసులని యిడిపింసుకునే పెయత్నం సేయాల. ఆ పనిలో నా పి.వి సెక్రపాణి ఆరితేరి నోడులే. ఆడు ముందు పలానా మడిసి ఒచ్చినాడని నా సెవిలో యేత్తాడు. నాను, "ఆడికి బుద్ధి నేకపోతే నీకేనా నేదా, సెక్రపాణి? ఏదో సెప్పి సాగనంపు" అంటా.

"మరి సెక్రపాణి నాను ఇంటిలో లేనని సెప్పనేడు. ఎందుకంటే బైట కారు, డ్రైవరు, జవాన్లు నాను ఇంట్లోనే ఉన్నానని కొట్టొచ్చినట్టు సాటుతున్నాయి. అయ్యగారు తొంగున్నారంటే అన్ని కబుర్లు సెప్పి నాయకులు గారు పట్ట పగలే కుంబకరుణిడిలా గుర్రెడుతున్నారని ఆ ఎడ్డుట మడిసి అనుకోవచ్చు. నిన్ను కల్చుకోరు, పో అని అని అనడానికి కూడా ఈలు నేదు. వెజా సేవకులం కదా, వెజలకి మాం పొగరుబోతులం అనే భావం కలగకూడదు.

"ఇయన్నీ ఆలోచించి, 'అయ్యగారు కాత్త బిజీగా ఉన్నారండి. తంవరు ఒచ్చినట్టు ఆయనకి మనవి సేయడానికి ఈలు నేకపోనాది. వెస్తుతానికి చమించండి" అని సెక్రపాణి ఆ మడిసిలో అంటాడు. దాంతో ఆ మడిసి నాబం నేదు, తర్వాత సూసుకుందాంవని ఎల్లిపోతాడు. కాని ఆడే మొండిగటం అయితే అలాగే కూకుంటాడు.

"నారాయణరావు కూడా మొండి గటంవే. అలానే కూకున్నాడు. నేను బోం చేసి, బ్రేవ్ మని తేన్సి, తొంగని ఆపీసుకి పోవడానికి బైటకు ఒచ్చినా - నారాయణరావు ఎదురొచ్చాడు. 'అయ్యో, నువ్వుటోయ్, నారాయణరావు! ఇదే రాకా?' అని అడిగానా. 'నేదండి, మూడు గంటలయింది మీ కోసం ఎదురు సూత్తున్నా. తంవరు బిజీగా ఉన్నారని పి.వి.గారు సెప్పినారండి' అని అన్నాడు.

"ఈ సెక్రపాణికి బుద్ధి నేదోయ్. ఉత్తసుంటు.

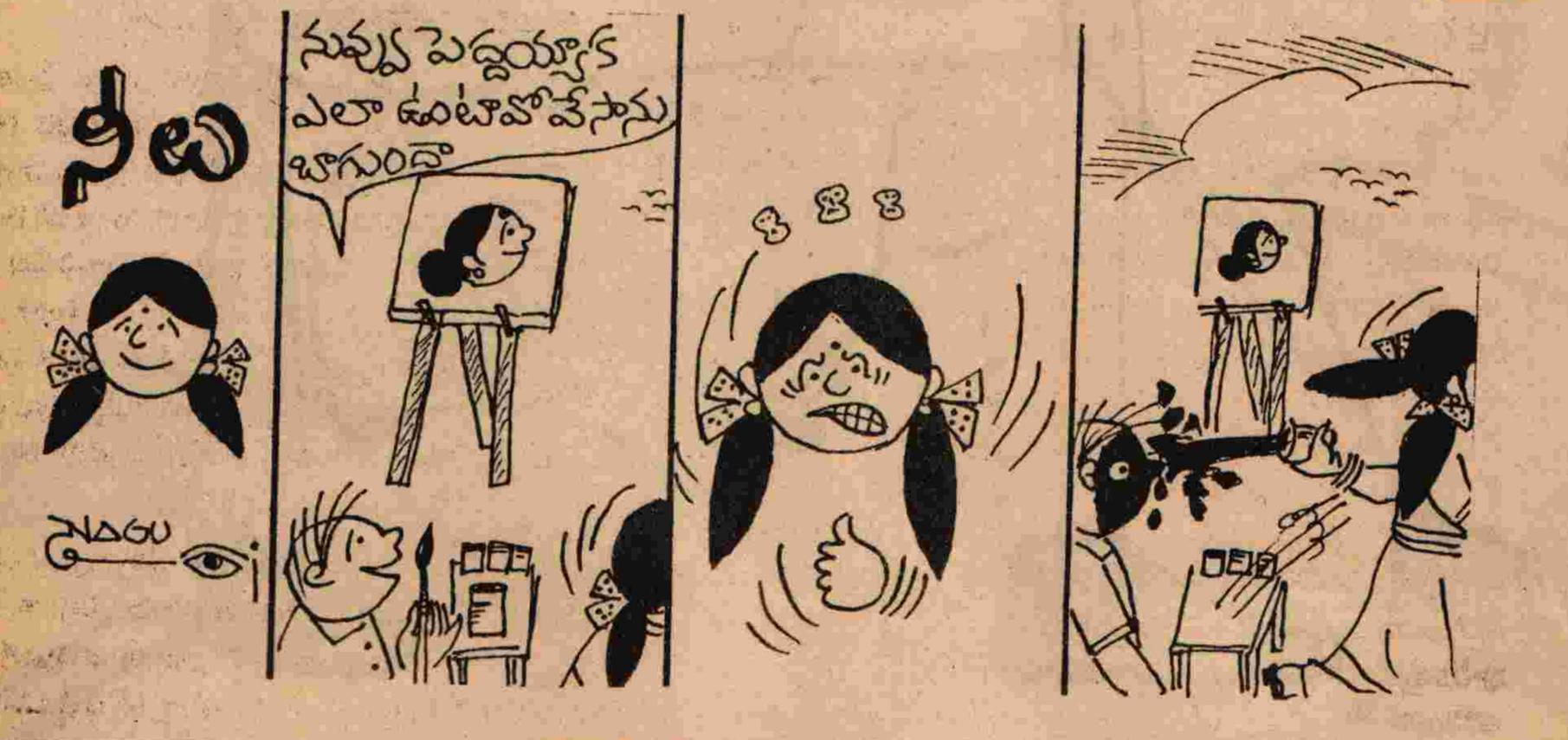
'ఏం, సెక్రపాణి, నీకు మతుందా, నేదా? నారాయణ రావు ఒచ్చినాడని ఎందుకు సెప్పినావు కాదు?' అని సెక్రపాణికి సీవాట్లు ఎట్టినా.

"సెక్రపాణి పిల్లలు కలోడు. ఉజ్జోగం ఒదులు కోలేడు కదా? అందువలన తప్పు సేసినోడిలా మొగం ఎట్టి సీవాట్లు తిన్నాడు. తర్వాత నాను నారాయణరావు బుజం మీద సేయేసి 'ఆం, సెప్పవోయ్. యేంటి యిసేసం?' అని అడిగినా. 'ఏం సెప్పడం, సార్. నా కంట్రాక్టు రద్దు సేసినారు' అని యిచారంగా అనినాడు. అసలు యిసయం ఏటో సెప్పమన్నా.

"కంట్రాక్టు గడువు ఎన్ని తూర్లు పాడిగించినా కూలీల యూనియన్ గొడవల్లో పడి కంట్రాక్టు పని పూర్తి సేయనేక పోయాడట. దాంతో కంట్రాక్టు రద్దయిందట. నన్ను కంట్రాక్టు మళ్లా ఇప్పించమని బలిమాలినాడు. నాను ఆలోసించినా. నా సాత సిట్కా ఉందిగా. దాన్ని బట్టి ఓ మహజరు రాసి మంతిరిగారికి అందజేయమన్నా. 'రేపు దాని కాపీ మటుకు ఒట్టుకొచ్చి నాకివ్వు. తర్వాత పని నే సూసుకుంటా' అనినా.

"ఈలోగా దర్యాస్తు సేసినా, నారాయణరావు ఏ కంట్రాక్టు పని పూర్తి సేయడని, అన్ని కంట్రాక్టులు ఆరిబిట్రేసనుకి, కోర్టులకి యెలతాయని తేలినాది. కంట్రాక్టురుగా ఈడికి మంచి పేరు నేదట. ఈడి కేసుని నాను సిఫారసు సేసినానంటే నాకు పలుకు బడి కాస్తా మంటగలుస్తాది. కాని ఆడు మోతుబరి. ఆడిసేత ఎలచ్చన్లో మదుపు ఎట్టించ వచ్చు. అడపాతడపా పాలసార కల ఆవుని పిండినట్టు పిండొచ్చు. అందుకని ఆడిపని నాను సేత్తునట్టు కనబడాల. కాని నా నోటి మాట కూడా కర్పనకుండా ఉండాల.

"మర్నాడు నారాయణరావు మహజరు కాపీ ఒట్టుకొచ్చి నాకిచ్చినాడు. 'మహజరు మంతిరిగారికి ఇచ్చినావా?' అని అడిగినా. 'ఆ, ఇచ్చినా' అన్నాడు.

అప్పుడు ఆడి బుజం తట్టి, 'నారాయణరావు! నీ మహజరు నేను సాయంగా మంత్రిగారికి ఇచ్చి, నీ పని తప్పక సేసి పెట్టాలని బతిమాలలా. నువ్వు నిచ్చితంగా ఉండు,' అనినా. దాంతో ఆడు ఉబ్బితబ్బిబ్బయి తన పని అయిపోయినట్టే మురిసిపోయినాడు.

"అప్పుడు మహజరు కాపీని పి.వి. సెక్రెటేరి కిచ్చి, 'జాగరత్తగా ఉంచు,' అనినా. ఆడికి అలాటి దరకాస్తులు, మహజర్లని ఏంసేయాలో బాగా తెల్పు. దాన్ని ఆ కోవకు సెందిన కాగితాల పైలులో బద్దర పరిసి, అలమరలో ఉంచి తాళం ఏసినాడు. దాని పెయాణం దాంతో సరి. ఒచ్చే ఏడాది అది బైటపడి ముక్కలయి అగ్గిపాలవుతది."

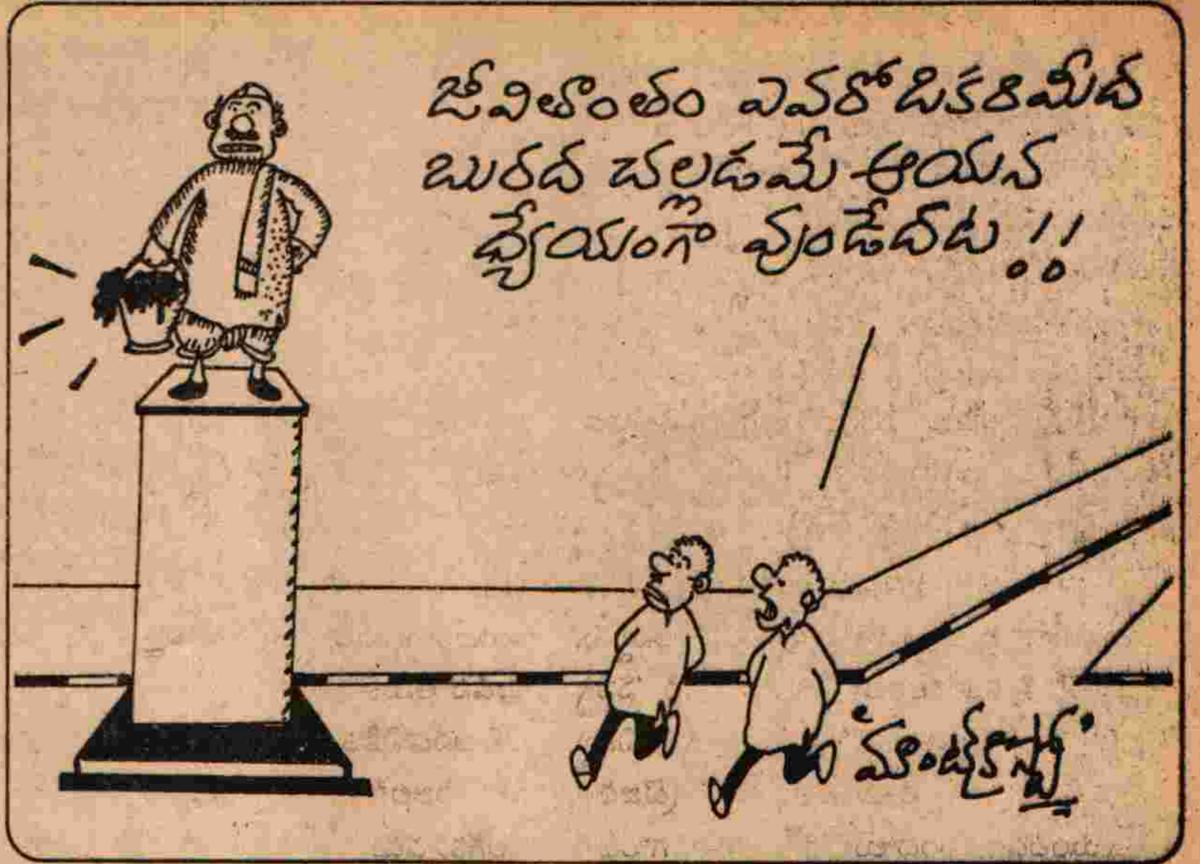
"బావా, ఆ మహజరుని విచారించాం కాని ఈ విషయంలో యేం చేయలేమని తెలుపు తున్నందుకు చింతిస్తున్నాం అని ప్రభుత్వ శాఖ నుంచి నారాయణరావుకి జవాబు అందితే ఏం చేస్తావు?"

"ఆం, బాగా అడిగినావు, బామ్మర్రి. ఆ జవాబు అందుకుని నారాయణరావు నా కాడకు ఒచ్చి ఇలా ఎందుకయింది అని అడుగుతాడనుకుందాం. అప్పుడు నాను, 'బాబూ, ఏం సేసేది? నేనెంతో పెయత్నించినా. మంత్రిగార్ని కల్చుకుని కాళ్లా ఏళ్లా పడినా. ఆయన అలాగే సేసి పెడతానని అన్నాడు. కాని మొన్న కల్చుకున్నప్పుడు, 'ఏం సేసేదోయ్, చాముండేశ్వరావు! డామ్ సేయర్మెన్ ఈలు కాదని పట్టుపట్టినాడు.' అని మంత్రిగారు సెప్పినారని తప్పించుకుంటా.

"అలా కాకుండా మీ మహజరుని యిచారించాం. మీ కంట్రాక్టుని మీకు తిరిగి ఇయ్యాలని నిర్ణయించినందుకు సంతోసిస్తున్నాం అని నారాయణ రావుకి పెబుత్వ శాక నుంచి ఉత్తరవు అందిందనుకో. అప్పుడు ఆడు 'ఇదంతా మీ సలవ' అని సెప్పి నాకు ఓ బ్రీఫ్ కేస్ అందజేస్తాడు. ఉత్తివున్నేనికి మనకి కనక ఒర్నం కురుత్తది కదా. మరి అలాగే అయింది కూడా.

"ఎలా అంటే మంత్రిగారు నారాయణరావు మహజరుని కింద అదికార్లకి పంపినారు. ఆళ్లు అన్ని యిసయాలు యిచారించి రిపోర్టు ఇచ్చినారు. దాని బట్టి రెండు సాయింట్లు నారాయణరావు పచ్చంలోకి ఎల్లినాయి. ఒకటి, ఆలస్సెంగా సేసినా నారాయణరావు సేసిన కంట్రాక్టు పని శానా పకడ్యందీగా ఉంటదని పేరుంది. రెండు, యిప్పుడు పని మరొక కంట్రాక్టురికి ఇత్తే, నారాయణరావు కోరిన గడువు కంటే ఎక్కువ టైము పడతది. కర్చు కూడా ఎక్కువ అవుద్ది. అందు ఒలన కంట్రాక్టు నారాయణరావుకే తిరిగి యివ్వడం మేలని, ఈసారి నారాయణరావు గడువులోనే పని పూర్తి నేత్తానని పూచీ కత్తులో సహా హామీ యివ్వాలని మంత్రిగారు ఆదేశించినారు.

'నారాయణరావు క్లబుల్లో పేకాట ఆడుకుం

టూండగా ఆడి మేనేజరు ఆండ్రీవ్ ఈ శుభవార్త ఆడినేవిలో యేసినాడట. నారాయణరావు యెంటనే నాకు ఫోను సేసి, 'ఇదంతా తంవరి సలవే, సార్. ఇదిగో యిప్పుడే ఒచ్చి నా కృతగ్గత తెల్చుకుంటా' అనినాడు. 'దానికేం, నారాయణరావు నా పెయత్నం నాను సేసినా. అది పలించి నీ కంట్రాక్టు నీకు దక్కింది. నాకు శానా సంతోషంగా ఉందోయ్' అనినా.

"నారాయణరావు హుటా హుటిన ఒచ్చి డ్రాయింగ్ రూమ్లో కూకున్న నా కాళ్ల మీద పడినాడు, ఆవేశంతో. 'అదేటోయ్, నారాయణ రావు, నీకు కాకపోతే నాను మరెవరికి సాయం సేత్తా. ఈపాటి దానికే నా కాళ్ల మీద పడాలా,' అని ఆడిని లేవనెత్తినా.

"ఆ తర్వాత మీ అక్కని కాఫీ ఒట్టుకురమ్మన్నా. ఆమె కాఫీ తీసుకొచ్చినాది. ఆమెకు నారాయణ రావుని పరిసయం సేసినా, మీ అక్క - 'ఔను, నారాయణరావుగారు. మీ యిసయం ఈయని నాకు సెప్టూండేవారు. ఇయాల నారాయణరావు యిసయంలో నాను మంత్రిగారిని కల్చుకోవాల. బేగిపోవాల, జోగులు' అంటూండే వారు. మీ పని అయిందని తెలిసాక ఎంత సంబర పడిపోతున్నారో సెప్పలేననుకో' అంది.

"అక్కయ్యగారు, ఇదంతా బావగారి సలవే. మీరు నను 'మీరు' అని మన్నించ నవసరం నేదు. మీ తమ్ముడినే కదా' అని మీ అక్కతో ఒరస కలుపుకుని ఆమెకు ఒక బ్రీఫ్ కేస్ అందించినాడు. 'ఇదేటి?' అని అడిగినా. 'ఏం నేదు, బావగారూ! మీరు నాకు అంత ఉపకారం సేసినారు కదా. దానికి కృతగ్గత సెప్పుకుంతున్నా' అనినాడు. 'ఎంత ఉంది?' అని అడిగినా. 'పది లచ్చలు, బావగారు' అనినాడు.

"నీ అసార్దం కూలా. ఇదేం తెగులు నీకు, నారాయణరావు? నానేం లంచాలు ఉచ్చుకునే

బాపతు అనుకున్నావా? ముందు ఈ డబ్బు దూరంగా ఉంచు' అని అరిసినా. అప్పుడు మీ అక్క, 'పాపం మీ యందు బక్తి కొద్ది ఇచ్చినాడు. మీరు తీసుకొకపోతే పేదరికం నిర్మూలన నిదికి యిరాళంగా యిచ్చేయమనండి,' అంది.

"సరే నారాయణరావు. ఆ డబ్బు మా బామ్మర్రి సంపత్కిచ్చి ఆడికాడ రసీదు తీసుకో. ఆడు పేద రికం నిర్మూలన నిదికి కోశాద్యచ్చుడు, అనినా."

"ఔను, బావా. నారాయణరావు అలాగే బ్రీఫ్ కేస్ నాకిచ్చి రసీదు తీసుకున్నాడు."

"సూసినావా? నారాయణరావు ఆ డబ్బుని మనకి డైరెట్ గా ఇచ్చినాడని ఎవరికి సెప్పనేదు. అంతే కాక తర్వాత ఏ దర్యాస్తు గట్టా జరిగినా నారాయణరావు ఆ డబ్బుని మన పేదరికం నిర్మూలన నిదికి ఇచ్చినాడని తెలుతుంది. ఎవక్కీ ఎవరు ఏంవనుకున్నా మనం పబ్లిక్ గా నిజాయితీ పరులుగానే సెలామణి అవుతాం."

"ఆ డబ్బుని మాత్రం తప్పక పేదరికం నిర్మూలించడానికే ఉపయోగపడుతుంది కదా? ఎవరి పేదరికం ఐతేనే? పోతే, నా సంశయానికి సమాధానం దొరికింది, బావా! మా బావకి చెప్పా. ఆయన మీ పని తప్పక చేసి పెడతాడని నేను మా కంపెనీ యజమానులకి చెప్పాలి, అంతేగా? దాని మానాన్ని అదే పని అయితే ఆ ఘనత మనకే చెందుతుంది. లేకపోతే చేయవలసిన ప్రయత్నం చేశాడు మా బావ. కాని పని అవలేదు. అది మీ ప్రాలబ్ధం అని చెప్పాలి."

"అద్దదీ. పాటం బాగా నేర్చినావు, బామ్మర్రి. నీకప్పుడు సంశయం ఒచ్చినా నా సెరణు రా. నీకు కనుయిప్పు కలుగద్ది" అన్నారు చాముండేశ్వర రావుగారు మందహాసంతో గ్లాసులో బుడ్డి తిరగిస్తూ.